

چکیده

توجه به نیازهای انسان در هر دوره سلامت فرد، در نتیجه اجتماع را موجب می شود. مطلوب بودن کیفیت زندگی یکی از اساسی ترین نیاز های تمامی سنین به خصوص کهنسالان می باشد. فضا های کالبدی یکی از مهمترین عناصر در این ارتباط می باشد که با شناختن و پرداختن مولفه هایی که باعث بالا بردن سطح کیفیت این فضاها می شود. میتوان کمک شایانی در جهت ایجاد حس مثبت و آسایش این گروه سنی کرد. کمتر از سه دهه دیگر ایران با بحران سالمندی مواجه می شود از رو باید برای جوانانی که امروزه عظیم ترین قشر هرم سنی را به خود اختصاص داده اند و سالمندان آینده این کشور هستند فضایی درخور و مناسب با نیازهای جسمی و روحی آنان طراحی کرد. در خانه های سالمندی وضع موجود کشور بخشی از این ابعاد به ویژه نیاز های روان شناختی مورد غفلت قرار گرفته است. این عدم توجه می تواند موجبات شدت گرفتن افسردگی و متعاقباً افزایش ناتوانی و کاهش کیفیت زندگی سالمندان مقیم در این آسایشگاه ها را ایجاد کند. با افزایش افراد سالمند در جهان سازمانهای بین المللی خواستار توجه خاص جهانیان نسبت به این گروه سنی شده اند. لذا با بررسی محدودیتهای ناشی از سالمندی و مشکلات آنان در ابعاد مختلف جسمی - روحی - فرهنگی و اجتماعی، بهتری توان با بهره گیری تسهیلات معماری و طراحی محیط زندگی مناسبی را برای چنین افرادی فراهم نمود.

از این رو در پژوهش پیش رو تلاش شده است تا با بهره گیری از تحقیقات کیفی، نیازها و ویژگی های دوران سالمندی و فعالیت های مورد علاقه و مناسب برای سالمندان را شناخته و روش های روان درمانی مختلف را بررسی کرده و از میان مفاهیم موثر در طراحی خانه های سالمندی، مفاهیمی چون دلبستگی محیطی، تداعی خاطرات، حس مکان و این همانی با فضا را مطرح کند سپس با بهره گیری از علوم فن آوری و امار گیری و نتایج به دست آمده از مطالعات نظری، دهکده ای برای سالمندان طراحی کند که علاوه بر پاسخگویی به نیازهای فیزیولوژیک و احترام به ترجیحات آن ها در طراحی و بهسازی فضاهایی مخصوص آنان، بتواند در زندگی خوب سالمندی و بهبود کیفیت و امید به زندگی آن ها و دستیابی به اهداف سالمندی موفق، مؤثر باشد.

واژه های کلیدی: سالمند، دهکده سالمندی، دلبستگی محیطی، فضاهای کالبدی.